

Riktlinjer för uteserveringar i Melleruds Kommun

Antagen av Kommunstyrelsen
den 11 mars 2026, § 37.

Innehåll

Inledning.....	3
Bakgrund	3
Utgångspunkt och mål	3
Begrepp och definitioner	3
Riktlinjer för uteserveringar i Melleruds kommun	4
Placering och utformning av uteservering.....	4
Golv	4
Markis och parasoll.....	4
Räcken och avgränsningar	4
Tillgänglighet.....	5
Markupplåtelse	5
Så här går du till väga om du vill anordna en uteservering i Mellerud.....	5

Inledning

Bakgrund

Uteserveringar är en viktig del av Melleruds offentliga miljö och ska bidra till en attraktiv, trygg och väl sammanhållen kommunmiljö. För att säkerställa en enhetlig och god gestaltning ska uteserveringar utformas på ett sätt som harmonierar med omgivningen och med minsta möjliga mängd fasta anordningar. I Melleruds kommun välkomnar vi uteserveringar mellan april och oktober. Kommunen, fastighetsägare och verksamhetsutövare delar ansvaret för att värna och utveckla utomhusmiljön. Tillgänglighet och framkomlighet är grundläggande krav. Uteserveringar får därför inte skapa hinder för personer med funktionsnedsättning, personer med barnvagn eller andra trafikanter. Möblering, avgränsningar och övriga konstruktioner ska vara tydliga, säkra och följa gällande tillgänglighetskrav.

Utgångspunkt och mål

Syftet är att säkerställa att allmän platsmark används på ett sätt som överensstämmer med god ordning och tillgänglighet. Genom tydliga krav för utformning och placering ska riktlinjerna underlätta för företagare och samtidigt bidra till attraktiva och trivsamma miljöer för våra medborgare. Dokumentet ska även ge stöd och vägledning till handläggare i kommunen vid tillsyn samt vid yttranden till Polismyndigheten. En central utgångspunkt är att uteserveringar och andra tillfälliga installationer inte får utgöra hinder eller risker för gångtrafikanter, personer med funktionsvariationer eller annan allmän verksamhet på platsen.

Begrepp och definitioner

Uteservering:

En avgränsad yta utomhus där en verksamhet, exempelvis restaurang eller café, bedriver servering. Kan vara på offentlig eller privat mark.

Offentlig plats:

Mark som enligt ordningslagen utgör allmän plats, såsom gator, torg och parker.

Polistillstånd:

Tillstånd som krävs enligt ordningslagen för att använda offentlig plats för exempelvis uteservering. Polismyndigheten beslutar efter att ha inhämtat kommunens yttrande.

Bygglovspliktig åtgärd:

Installation eller konstruktion som kräver bygglov enligt plan- och bygglagen, t.ex. fasta staket, tak, inglasningar m.m.

Tillgänglighet

Krav på att uteserveringar inte får utgöra hinder och ska kunna användas av alla, inklusive personer med funktionsnedsättning.

Riktlinjer för uteserveringar i Melleruds kommun

Placering och utformning av uteservering

Uteserveringen ska placeras i direkt anslutning till den aktuella verksamheten och får som huvudregel inte sträcka sig längre än verksamhetens egen fasadlängd. Om fasaden är mycket kort kan en utökning medges, förutsatt att berörd ägare av grannfastighet lämnar sitt medgivande.

Fri passage för gående ska alltid säkerställas. Utanför uteserveringens avgränsade yta ska ett fritt passagemått på minst 1,5 meter finnas. Eventuella avvikelser från detta krav ska motiveras särskilt. All utrustning som tillhör uteserveringen ska rymmas inom den avgränsade ytan, exempelvis markfästen, parasoller, markiser och planteringskärl.

Utrymningsvägar och räddningstjänstens åtkomst får inte förhindras.

Uteserveringen får inte påverka eller inskränka bredden på utrymningsvägar, och den får inte blockera räddningsvägar eller uppställningsplatser för räddningstjänsten.

Uteserveringen får inte placeras så att den täcker eller hindrar åtkomst till brandposter, rökluckor, brunnar, parkeringsautomater, kopplingskåp, offentlig belysning, trafikmärken eller motsvarande installationer.

Golv

En uteservering ska upplevas som en del av gatu- och stadsmiljön, därför ska den generellt inte ha ett eget golv, utan byggs oftast direkt på marken. Ett upphöjt golv, exempelvis ett trädäck eller liknande, accepteras bara i undantagsfall och det är platsen som avgör. Om underlagets lutning är mer än 5 %, det vill säga 1 meter på 20 meter, (1:20) kan ett golv accepteras för att öka tillgängligheten. Vid uppbyggt golv högre än 1,2 m över mark krävs bygglov. Kommunen bedömer behovet av golv i varje enskilt fall.

Markis och parasoll

En uteservering ska vara öppen och luftig och uppfattas som en del av omgivningen och det offentliga rummet. Därför blir valet av markis eller annat sol- och regnskydd viktigt. Använd gärna enkla, fritt hängande markiser eller parasoller, så att sikten mot himlen och den luftiga känslan finns kvar.

För att sätta upp väggfasta anordningar eller göra ingrepp i en byggnad krävs alltid fastighetsägarens tillstånd. I utfällt läge bör markiser och parasoller ha en fri höjd på minst 2,3 meter från nederkant för att säkerställa god framkomlighet. Markiser får inte vara fasta, utan ska kunna fällas in och ut beroende på väderförhållanden.

I vissa fall krävs bygglov för åtgärder kopplade till markiser och parasoller. Det krävs vid markiser med stödben, oavsett om de är väggfasta eller fristående, samt när en markis innebär en större förändring av en fasad eller placeras på en byggnad med kulturhistoriskt värde. Bygglov krävs även för parasoller som ska fästas i fasad eller när flera parasoller eller dukar kopplas samman så att de bildar ett heltäckande tak.

Räcken och avgränsningar

Räckets övre del ska vara minst 80 centimeter högt från marknivå. Vid alkoholservering, efter givet alkoholtillstånd, ska räcken vara minst 1,1 meter över mark för att vara godkända som uteservering. Räcket får maximalt vara 1,2 m högt från mark. Utrymmet mellan räckets undre del och marknivå får inte vara högre än 10 centimeter. Avgränsningen får inte fästas i markbeläggning utan särskilt tillstånd från Melleruds kommun. Om byggnaden är kulturhistoriskt värdefull ska utformningen av räcken och avgränsningar anpassas så att de är förenliga med byggnadens karaktär och kulturhistoriska värde.

Tillgänglighet

Allmän plats ägs ofta av kommunen och det kan exempelvis vara torg, trottoar, gata eller park. Den allmänna platsen är en del av det offentliga rummet och ska därför vara tillgänglig för alla. Detta gäller alltid: Möbleringen ska vara användbar för personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga, tänk till exempel på avståndet mellan borden. Anpassa eventuell nivåskillnad mellan mark och tröskel för rullstol. Eventuell uppbyggnad som golv på uteserveringen (tillåtet endast i undantagsfall) ska vara anpassad med till exempel en ramp.

Markupplåtelse

För att få använda offentlig plats till något annat än det den är avsedd för krävs tillstånd från Polisen. Melleruds kommun yttrar sig över ansökan. Om kommunen inte tillstyrker ansökan kan Polisen inte ge tillstånd.

För att kommunen ska kunna tillstyrka ansökan behöver sökanden lämna in en måttsatt planritning samt en utförlig beskrivning av uteserveringens utformning till Samhällsbyggnadsförvaltningen i Melleruds kommun för granskning och godkännande.

Handläggningstiden är vanligtvis 1–2 veckor efter att kompletta handlingar inkommit. Det är lämpligt att detta sker innan ansökan skickas till Polisen.

Om den aktuella platsen ägs av någon annan än Melleruds kommun behöver också markägarens tillstånd inhämtas.

Kommunens regler för upplåtelse av offentlig plats, liksom bestämmelserna i detta dokument, ska följas av den som beviljats tillstånd. Melleruds kommun har rätt att genomföra tillsyn för att säkerställa efterlevnaden av riktlinjerna. Om brister upptäcks meddelas verksamhetsutövaren en tillsägelse tillsammans med ett datum då åtgärderna senast ska vara genomförda. Efter detta görs en uppföljande tillsyn. Om bristerna då inte är åtgärdade lämnar kommunen en anmälan till Polismyndigheten, som övertar tillsynen och har befogenhet att ompröva eller återkalla tillståndet. Melleruds kommunen tar ut avgifter för bland annat markupplåtelse och eventuell bygglovsprövning.

Så här går du till väga om du vill anordna en uteservering i Mellerud

1. Lämna in en måttsatt planritning och en beskrivning av uteserveringens utformning till Samhällsbyggnadsförvaltningen i Melleruds kommun.
2. Ansök om tillstånd för upplåtelse av offentlig plats hos Polisen via länken nedan. Bifoga planritning och beskrivning av uteserveringens utformning. www.polisen.se/Service/Blanketter/Tillstand
3. Om du planerar att servera alkohol, kontakta Alkoholhandläggaren på Melleruds kommun.
4. Om du planerar att servera mat, kontakta Dalslands Miljö- och Energiförbund.
5. Om uteserveringen innebär åtgärder som avviker från kommunens riktlinjer eller kräver bygglov, kontakta Samhällsbyggnadsförvaltningen.